

A Kolozsvári
Zágoni Mikos Kelemen róm.kat.
Gimnázium Ifjúsági Könyvtára

815R-815
6/90

S. JUD.
III
12.619

cultural al Societății
"Măscă".

815

OPINII ALESE DIN SCRIITORII ROMÂNI

No. 63

Publicațiune periodică.

No. 63

5

7264C

ION CREANGĂ

Amintiri din copilărie.

II.

CARTEA ROMÂNEASCĂ

Prețul

BIBLIOTECA ȘTIINȚIFICĂ DE POPULARIZARE CUNOȘTINȚE FOLOSITOARE

SUB ÎNGRIJIREA REDACȚIONALĂ A D-LUI I. SIMIONESCU, Prof. Universitar și Membru al Academiei

Seria A. ȘTIINȚA PENTRU TOȚI

- No. 1. Omul primitiv, Cum eră, de Prof. I. Simionescu.
- No. 2. Viața omului primitiv, de prof. I. Simionescu.
- No. 3. Gazurile naturale, de profesor I. Simionescu.
- No. 4. Albinele, de T. A. Bădărău.
- No. 5. Diabetul, Îngrășarea și gălbănirea, de Dtr. M. Căhănescu-Carlsbad.
- No. 6. Razele vizibile și invizibile, de C. Gheorghiu.
- No. 7. Viața microbilor, de Dr. I. Gheorghiu.
- No. 8. Furnicile, de T. A. Bădărău.
- No. 9. Viața plantelor, de Prof. I. Simionescu.
- No. 10-11. „Pasteur”, de C. Motas (Viața și roadele muncii sale).
- No. 12. Soarele și Luna, de Prof. I. Simionescu.
- No. 13. Telefonii fără fir, de Prof. T. Lalescu.
- No. 14. Porumbelii mesageri, de V. Sadoveanu.
- No. 15. Planeta Marie, de I. Pașa.
- No. 16. Dela Omer la Einstein, de Gen. Panaitescu.
- No. 17. Cum vedem, de Dr. I. Glăvan.
- No. 18. Razele X, de Al. Cișman.
- No. 19. Omul dela Cuculeni, de I. Simionescu.
- No. 20. Protozoarele, de I. Lepși.
- No. 21. Fulgerul și trăsnetul, de C. G. Bradeteanu.
- No. 22. Nebuloasele gazoase, de M. E. Heroevanu.
- No. 23. Bacteriile fotosintetice, de I. Popu-Câmpeanu.
- No. 24. Scrisori cerești (Meteoriți), de I. Simionescu.
- No. 25. Din istoricul electricității, de Ștel. C. Ionescu.
- No. 26. Mercur și Venus, de C. Negoiță.
- No. 27. Reumatism și arterioscleroza, de Dr. M. Căhănescu.
- No. 28. Oamenii de inițiativă, de Apostol D. Culea.
- No. 29. Henri Ford, de Ing. N. Ganea.
- No. 30. Musca, de I. Muresanu.
- No. 31. Ciupercele, de I. Popu Câmpeanu.
- No. 32. Cifrele de St. C. Lăzărescu.
- No. 33. Animale dedemul de I. Simionescu.
- No. 34. Lămurirea potopului de I. Simionescu.
- No. 35. Din viața oamenilor întreprinzători de Aposol D. Culea.
- No. 36. Soc. Națiunilor de Artur Gorovei.

Seria B. SFATURI PENTRU GOSPODARI

- No. 1. Îngrijirea păsărilor, Boalele lor, de C. S. Motas, profesor universitar.
- No. 2. Despre torădășii, de preot C. Dron.
- No. 3. Scarlatina și alte boale molișoșoare, de Dr. I. Gheorghiu.
- No. 4. Livada din sâmburi, de C. Gheorghiu.
- No. 5. În jurul casei, de M. Lupescu.
- No. 6. Casa, de profesor I. Simionescu.
- No. 7. Morcovul și alte legume, de P. Roziade.
- No. 8. Sișiișul, de Dr. E. Gheorghiu.
- No. 9. Temeiul îmbunătățirii vitelor, de D. G. Chițoiu.
- No. 10. Fotul obștesc, de A. Gorovei.
- No. 11. Creșterea porcilor, de A. Oescu.
- No. 12. Viermii de mătasă, de A. A. Bădărău.
- No. 13. Ofița, de Dr. Gheorghiu.
- No. 14. Pelagra, de Dr. Babes.
- No. 15. Ațegere și remințelor, de Lăcrătianu, profesor.
- No. 16. Îngrijirea păsărilor, de C. S. Motas, prof. universitar.
- No. 17. Rățier Bolșeviste, de Maior I. Mihai.
- No. 18. O stupină într'un roiu, de N. Nicolaescu.

- No. 19. Cum se întemeiază o vie, de D. Cădere.
- No. 20. Răsădina și Plantele din răsad, V. Sadoveanu prof.
- No. 21. Leuzia, de E. Gheorghiu.
- No. 22. Mestezugul vopsitului, de A. Gorovei.
- No. 23. Cum orbim, de I. Glăvan.
- No. 24. Conservarea arneli, de A. Gheorghiu.
- No. 25. Calul, de Profesor E. Udrischi.
- No. 26. Doctorul în asă, de Dr. O. Apostol.
- No. 27. Cum trebuie să ne hrănim, de E. Severin.
- No. 28. Lămurirea legii dărilor, de I. Pascu.
- No. 29. Beția, de Dr. Emil Gheorghiu.
- No. 30. Lămurirea Constituției, de Artur Gorovei.
- No. 31. Bolile parazitare la animale cari se trec la om de prof. C. Motas.
- No. 32. Poloisinje nesocotile în gospodărie, de I. Simionescu profesor.
- No. 33. Mama și copilul, de dr. M. Manicatlă.
- No. 34. Îndrumări spre sănătate, de Dr. Bordea.
- No. 35. Cum să ne îngrijim, de Dr. Bordea.
- No. 36. Omul și societatea, de Al. Giuglea.
- No. 37. Bucătăria tăcenci, de Maria Col. Dobrescu.
- No. 38. Stecla de zahăr, de C. Iacrițeanu.
- No. 39. Îngrășarea pământului, de I. M. Dobrescu.
- No. 40. Frigurile de ballă, de T. Dumitrescu.
- No. 41. Banul, de Al. Giuglea.
- No. 42. Ștuturi practice, de Ing. A. Schor.
- No. 43. Lămurirea calendarului, de Al. Giuglea.
- No. 44. Conjunctivita granuloasă, de Dr. I. Glăvan.
- No. 45. Ururu ni de leac de A. Voanski.
- No. 6. Sfaturi casnice de Maica Raluca.
- No. 47. Culura tonatelor de Ilie Isvoranu.
- No. 48. Rețete pentru gospodine de Maica Raluca.

Seria C. DIN LUMEA LARGĂ

- No. 1. Ucraina, de G. Năstase, asistent universitar.
- No. 2. Cehoslovacia, de Prof. I. Simionescu.
- No. 3. Munții apuseni, de Prof. D. David.
- No. 4. Finlanda, de Profesor I. Simionescu.
- No. 5. Bucovina, de Profesor I. Simionescu.
- No. 6. Basarabia, de G. Năstase.
- No. 7. Dobroea, pe Dr. C. Brătescu.
- No. 8. Spre polul sud, de Prof. I. Simionescu.
- No. 9. Olanda, de Apostol Culea. (Tara și poporul).
- No. 10. Viața în adâncul mărilor, de Motas.
- No. 11-12. Mitropolitul Sașuna, de Prof. I. Lupas.
- No. 13. Către Everest, de I. Simionescu.
- No. 14. Româniul de peste Nistru, de V. Horia.
- No. 15. Ardealul, de I. Simionescu.
- No. 16. Lithuania, de Gr. Năstase.
- No. 17. Cămpia Transilvaniei, de Ion Popu-Câmpeanu.
- No. 18. Moldova, de I. Simionescu.
- No. 19. R. mării din Unaria, de I. Georăescu.
- No. 20. Jurețul Turda-Arieș, de I. Muresanu.
- No. 21. Jura Hațegului, de G. Todica.
- No. 22. Sp. C. Haret, de I. Simionescu.
- No. 23. Danemarca, de Magda D. Nicolaescu.
- No. 24. Acolae Mîlescu în China, de I. Simionescu.
- No. 25. Cetățile moldovenesti, de Ap. D. Culea.
- No. 26. Româniul din Bulgaria de Em. Bucuța.
- No. 27. Valea Jului de Pompei Hosu Longin.

Seria D. ȘTIINȚĂ APLICĂTĂ

- No. 1. Fabricarea săpunului, de Ing. A. Schor.
- No. 2. Motoare Diesel, de In. Casseti.
- No. 3. Despre parfumuri, (Industria parfumului), de prof. Severin.
- No. 4-5. Aerul lichid, de Ilie Matei.
- No. 6. Industria azotului, de Laurentiu Caton.
- No. 7-9. Locomotiva, d. Ing. Casseti.
- No. 10. Aeroplanul, de Dr. V. Anastasiu.
- No. 11. Baloane ariabile, de Cornelia St. Mihăescu.
- No. 12. Betonul armat, de Ing. N. Ganea.
- No. 13. Gări și trenuri, de Gh. Slăbdeț.
- No. 14. Instalarea unei sonerii electrice, de Ștel. C. Ionescu.
- No. 15. Aparat de radiofome de Lt. M. Zapan.
- No. 16. Tiparul de Vasile Romanescu.
- No. 17. Căte se scot din cărbunele de pământ de C. V. Gheorghiu.

În fiecare săptămână va apare un număr ce cuprinde 32 pagini cu figuri și se vinde cu 5 lei.
Se vând la toate librăriile și depozitaril de gazete din țară.

2127
R 815 III 12619

MAGYAR PEDAGÓGIAI KÖNYVTÁRA

Szám: 5800

1423
815

PĂRINI ALESE DIN SCRITORII ROMÂNI

ION CREANGĂ

549523S

Amintiri din copilărie.

7264C

Nu știu alții cum sânt, dar eu, când mă gândesc la locul nașterii mele, la casa părintească din Humulești, la stâlpul hornului unde lega mama o șfară cu motocei la capăt, de crăpau mâțele jucându-se cu ei, la prichiciul vetrei cel humuit de care mă țineam când începusem a merge copăcel, la cuptorul pe care mă ascundeam, când ne jucam noi băieții de-a mijoarca, și la alte jocuri și jucării pline de hazul și farmecul copilăresc, parcă'mi saltă și acum inima de bucurie! Și, Doamne, frumos eră pe atunci, căci, și părinții și frații și surorile îmi erau sănătoși, și casa ne eră îndestulată, copiii și copilele megieșilor erau deapururea în petrecere cu noi, și toate îmi mergeau după plac, fără leac de supărare, de par'că eră toată lumea a mea.

Și eu eram vesel ca vremea cea bună și stur-lubatic și copilăros ca vântul în turbarea sa.

Și mama, care eră vestită pentru năzdrăvăniile sale, îmi zicea cu zâmbet uneori, când începea a se ivi scarele dintre nori după o ploaie îndelungată:

BIBLIOTECA JUDEȚEANĂ

P 1530 LUJ -

549.523

„ieși copile cu părul bălan afară și râde la soare, doar s'a îndreptă vremea“. Și vremea se îndreptă după râsul meu...

Știa, vezi bine, soarele cu cine are de-a face căci eram feciorul mamei, care și ea cu adevărat că știa a face multe și mari minunății: alungă norii cei negri de pe deasupra satului nostru și abăteă grindina în alte părți, înfigând toporul în pământ afară, dinaintea ușii; închegă apa numai cu două picioare de vacă, de se încruceă lumea de mirare; băteă pământul sau păretele sau vr'un lemn, de care mă păleam la cap, la mână sau la picior, zicând: „Na, na!“ și îndată îmi treceă durerea...

Când vuiă în sobă tăciunele aprins, care se zice că face a vânt și vreme rea, sau când țiuia tăciunele despre care se ziceă, că te vorbește cine-va de rău: mama îl muștră acolo, în vatra focului, și-l buchisă cu cleștele, să se mai potolească dușmanul; și mai mult decât atâta: oleacă de nu-i veneă mamei la socoteală căutătura mea, îndată pregăteă cu degetul îmbălat, puțină tină din colbul adunat pe ospasul încălțării; ori mai în grabă! luă funingene dela gura sobei, zicând: „Cum nu se dioache călcâiul sau gura sobei, așa să nu mi se dioache copilașul!“ Și 'mi făceă apoi câte un benghiu [boghet] în frunte, ca să nu și prăpădească odorul!... Și altele multe încă făceă.

Așa eră mama în vremea copilăriei mele, plină de minunății, pe cât mi-aduc aminte; și mi-aduc bine aminte, căci brațele ei m'au legănat, când îi sugeam țâța cea dulce și mă alintam la sânu-i gângurind și uitându-mă în ochii ei cu drag! Și sânge

din sângele ei și carne din carnea ei am împrumutat: și a vorbi dela dânsa am învățat, iar înțelepciunea dela Dumnezeu, când vine vremea de a pricepe omul ce-i bine și ce-i rău.

Dar vremea trecea cu amăgele și eu creșteam pe nesimțite; și tot alte gânduri îmi zburau prin cap și alte plăceri mi se deșteptau în suflet; și în loc de înțelepciune, mă făceam tot mai neastâmpărat și dorul meu era acum nemărginit; căci sprintar și înșelător este gândul omului, pe ale cărui aripi te poartă dorul neconținut și nu te lasă în pace, până ce intri în mormânt.

Însă vai de omul care se ia pe gânduri: Uite, cum te trage pe furieș apa la adânc! și din veselia cea mai mare, cazi deodată în uricioasa întristare.

Hai mai bine despre copilărie să povestim, căci ea singură este veselă și nevinovată. Și drept vorbind, acesta-i adevărul.

Ce-i pasă copilului, când mama și tata se gândesc la neajunsurile vieții, la ce poate să le aducă ziua de mâine, sau că-i frământă alte gânduri pline de îngrijare. Copilul încălecat pe bățul său, gândește că se află călare pe un cal de cei mai strașnici, pe care aleargă cu voie bună, și-l bate cu biciul și-l strunește cu tot dinadinsul și răcnește la el din toată inima de-ți ia auzul; și de cade jos, crede că l-a trântit calul, și pe băț își descarcă mânia în toată puterea cuvântului.

Așa eram eu la vârsta cea fericită, și așa cred că au fost toți copiii, de când îi lumea asta și pământul, măcar să zică, cine ce-a zice.

Când mama nu mai putea de obosită, și se lăsa

câte-oleacă ziua să se odihnească, noi băeții tocmai atunci rădicam casa în slavă. Când venea tata noaptea dela pădure din Dumesnicu, înghețat de frig și plin de promoroacă, noi îl spăriam sărindu-i în spate pe întuneric. Și el, cât era de ostenit ne prindea câte pe unul, ca la „baba oarbă“ ne ridică în grindă, zicând: „tata mare!“ și ne sărută mereu pe fiecare. Iar după ce se aprindea opaițul și tata se puneă să mănânce, noi scoteam mâțele de prin ocnite și cotruțe, și le flocăiam, și le șmotream dinaintea lui, de le mergea colbul; și nu puteau scăpa bieteles mâte din mâinele noastre, până ce nu ne sgâriau și ne stupeau, ca pe noi.

— Încă te uiți la ei, bărbate, zicea mama, și le dai paièle! așa-i? — Ha, ha! bine v'au mai făcut, pughibale spurcate ce sânteți! că nici o lighioae nu se poate aciuă pe lângă casă, de răul vostru. Iacă dacă nu v'am săcelat astăzi, faceți otrocol prin cele mâte și dați la om ca câinii prin băț. Acuș ieu varga din coardă, și vă croiesc de vă merg petecile.

— Ia lasă-i și tu măi nevestă, lasă-i; că se bucură de venirea mea, zicea tata, dându-ne huța. Ce le pasă: lemne la trunchiu sânt; slănină și făină în pod este deavolna; brânză în puțină, asemenea; curechiu în poloboc, slavă Domnului! Numai de-ar fi sănătoși să mănânce și să se joace acum cât îs mititei; că le-a trece lor zburdăciunea, când or fi mai mari și i-or luă grijile înainte; nu te teme că n'or scăpa de asta. Ș'apoi nu știi că este o vorbă: dacă-i copil, să se joace; dacă-i cal, să tragă, și dacă-i popă, să citească...

— Ție omule, zise mama, așa ți-i a zice, că nu sezi cu dânșii în casă toată ziua să-ți scoată peri albi, mânca-i-ar pământul să-i mănânce, Doamne iartă-mă! De-ar mai veni vara, să se mai joace și pe-afară; că m'am săturat de ei ca de mere pădurete. Câte drăcării le vine în cap, toate le fac; când începe a tocă la biserică, Zahei al tău cel cuminte fuga și el afară și începe a tocă în stative de pârâe părății casei și dudue fereștrile. Iar stropșitul de Ion cu talanca dela oi, cu cleștele și cu vâtraiul face o hodorogeală și un tărăboiu de ți ia auzul; apoi își pune câte o țoală în spate și câte-un coif de hârtie în cap și cântă „aliluia și Doamne miluește, popa prinde pește“, de te scot din casă. Și asta în toate zilele de câte două, trei ori, de ți vine câte-odată să-i coșești în bătaie, dac'ai stă să te potrivești lor.

— ...Poi, de, măi femeie, tot ești tu bisericosă! de s'a dus vestea; încaltea ți-au făcut și băeții biserică aici pe loc, după cheful tău; măcar că-ți intră biserică în casă, de departe ce-i... De-amă puneți-vă pe făcut privigheri de toată noaptea și parascovenii câte vă place, măi băieți, dacă vi-i voia să vă deă mă-ta în toate zilele numai colaci de cei unși cu miere dela „Patruzeci de sfinți“ și colivă cu miez de nucă.

— Ei, apoi! minte ai omule? mă miram eu, de ce's și ei așa de cuminți, mititeii; că tu le dai nas și le ții hangul. Ia privește-i cum stau toți treji și se uită țință în ochii noștrii; par'că au de gând să ne zugrăvească. Ian să-i fi sculat la treabă, ș'apoi să-i vezi cum se codesc, se drâmboiesc și se

şclifosesc, zise mama. Hai! la culcat, băeţi, că trece noaptea; vouă ce vă pasă, când aveţi de mâncare sub nas.

Şi după ce ne culcam cu toţii, noi băeţii, ca băeţii, ne luam la hârjoană, şi nu puteam adormi de incuri, până ce eră nevoită biată mama să ne ifacă musai câte-un şurup-două prin cap, şi să ne dea câteva tapangele la spinare. Şi tata, săturându-se câteodată de atâta hălăgie, zicea mamei:

— Ei taci, taci! ajungă-ţi de-amû, herghelie! Ştiu că doar nu's babe să chirotească din picioare.

Însă mama ne mai dă atunci câteva pe deasupra şi mai îndesate, zicând:

— Na-vă de cheltuială, ghiavoli ce sunteţi! Nici noaptea să nu mă pot odihni de incotele voastre?

Şi numai aşa se putea linişti biata mamă de răul nostru, biată să fie de păcate! Ş'apoi socotiţi că se mântuia numai cu atâta?

Ţi-ai găsit! A doua zi des-dimineaţă le începeam din capăt; şi iar luă mama nănaşa din coardă, şi iar ne jnăpăia, dar noi par'că bindiseam de asta?... Vorba ceea:

„Pielea rea şi răpănoasă:
Ori o bate, ori o lasă“.

Şi câte nu ne venea în cap, şi câte nu făceam cu vârful şi îndesate, mi-aduc aminte, da par'că acum mi se întâmplă. Mai pasă de ţine minte de toate cele şi acum aşă, dacă te slujeşte capul, bade Ioane.

La Crăciun, când tăia tata porcul, şi-l pârlea

și-l opărea, și-l învălea iute cu paie, de-l înădușia, ca să se poată rade mai frumos, eu încălecam pe porc deasupra paielor, și făceam un chef de mii de lei, știind că mie are să-mi dea coada porcului s'o frig și beșica s'o umplu cu grăunțe, s'o umflu și s'o zurăiesc, după ce s'a uscat; ș'apoi vai de urechile mamei, până ce nu mi-o spărgă de cap. Și să nu-mi uit cuvântul: Odată la un sfântul Vasile, ne prindem noi câțiva băeți din sat, să ne ducem cu plugul; căci eram și eu mărișor acum, din păcate. Și în ajunul sfântului Vasile, toată ziua am stat de capul tatii să-mi facă și mie un buhaiu; or de nu, batâr un harapnic.

— Doamne, ce harapnic ți-oiu da eu, zise tata dela o vreme. N'ai ce mâncă la casa mea? Vrei să te bușească cei nandralăi prin omăt? Acuș te descalt!

Văzând eu că mi-am aprins pae 'n cap cu asta, am șterpelit-o deacasă numai cu beșica cea de porc, nu cumva să-mi iee tata ciubotele și să rămân de rușine înaintea tovarășilor. Și nu știu cum s'a întâmplat că niciunul dintre tovarăși n'avea clopot. Talanca mea era acasă; dar mă puteam duce s'o ieu? In sfârșit facem noi ce facem, și sclipuim de cole o coasă ruptă, de ici o cărceie de tânjală, mai un vătrar cu belciug, mai beșica cea de porc a mea, și pe după toacă și pornim pe la case. Și-o luăm noi dela popa Oșlobanu, tocmai din capul satului din sus, cu gândul să umblăm tot satul... Când colo, popa tăia lemne la trunchiu afară; și cum a văzut să ne așezăm la fereastră și ne pregătim de urat, a început a ne trage câteva nașteri îndesate și a zice:

— De-abia s'au culcat găinile și voi ați și început? Ia stați oleacă, blăstămaților, să vă dau eu!

Noi atunci am pârlit-o la fugă. Iar el zvärr! cu o scurtătură în urma noastră; căci eră om hursuz și pâclclîșit popa Oșlobanu. Și din spaima ceea, am fugit noi mai jumătate de sat înapoi, fără să avem când îi zice popii:

„Drele pe podele
 Și bureți pe păreți;
 Câte pene pe cocosi
 Țiția copii burduhoși“.

cum obișnuesc a zice plugarii pe la casele ce nu-i primesc.

— Măi! al dracului venetic și ciapcân de popă, zicem noi după ce ne adunăm toți la un loc, înghețați de frig și spărieți; cât pe ce eră să ne ologească boaita cea îndrăcită; vede-l-am dus pe năsălie la biserica sfântului Dumitru, de sub cetate, unde slujește; curat ucigă-l crucea l-a colăcit să vie să-și facă budihacea casă la noi în sat. Ferească Dumnezeu, să fie preoții noștri așa, că nu te-ai mai înfruptă cu nimica dela biserică, în vecii vecilor! Și până-l mai boscorodim, până una alta, amurgește bine.

Ei, amă, ce-i de făcut? Hai să intrăm ici în ograda este, zise Zaharia lui Gâtlan, că ne trecem vremea, stând în mijlocul drumului. Și intrăm noi la Vasile-Aniței și ne așezăm la fereastră după obicei. Dar parică naiba vrăjește: cela nu sună coasa, că-i e frig; celuia că-i înghiață mâinile pe cărceie; văru-meu Ion Mogorogea, cu vătratrul

subsuoară, se puneă de pricină că nu ură, și nu-ma-ți crăpă inima în tine de necaz! Ură tu, măi Chiriece, zic eu lui Goian; și noi, măi Zaharia, să prufnim din gură ca buhaiul, iar iștialalți să strige: hăi, hăi! Și-odată și începem. Și ce să vezi? Unde nu se ia hapsina de nevasta lui Vasile-Aniței cu cociorva, aprinsă după noi; căci tocmai atunci trăgea focul să dea colacii în cuptior. „Vai, aprinde-v'ar focul, să vă aprindă, zise ea burzuită grozav: dar cum se chiamă asta? In obrazul cui v'a învățat!“

Atunci noi la fugă, băieți, mai dihai decât la popa Oșlobanu... „Dar bun pocinog a fost ș'aista“, zicem noi, oprindu-ne în răserucile drumului, din mijlocul satului, aproape de biserică.

Încă una-două de aeste, și ne scot oamenii din sat afară, ca pe niște lăieși. Mai bine să mergem la culcare. Și după ce ne arvonim noi și pe la anul, cu jurământ să umblăm tot împreună, ne-am despărțit unul de altul, răbegiți de frig și hămisiți de foame, și hai fiecare pe la casa cui ne are, că mai bine-i pare. Și iaca așa ne-a fost umblarea cu plugul în anul acela.

D'apoi cu zmântânitul oalelor, ce calamandros făceam:

Când puneă mama laptele la prins, eu, fie post, fie cășlegi, de pe-a doua zi și începeam a linchi grosiorul de pe deasupra oalelor; și tot așa în toate zilele, până ce dam de chișleag. Și când căută mama să zmântânească oalele, zmântânește Smarandă, dacă ai ce... „Poate c'au luat strigoaicele mana dela vaci, mămuc'ai“, ziceam eu

șezând încincht și cu limba scoas'afară dinaintea mamei, jos lângă oale.

— Doamne, prinde-l-voiu strigoiiu dela odată la oala cu zmântână, ziceă mama uitându-se lung la mine, ș'apoi las! Nănașa din grindă are să-i știe de știre, de nu l-or puteă scoate din mâna mea tot neamul strigoilor și al strigoaicelor din lume... Se cunoaște el strigoiiu care a mâncat zmântâna, de pe limbă... Urât mi-a fost în vieța mea omul viclean și lingău, drept să-ți spun, dragul mamei; și să știi dela mine, că Dumnezeu n'ajută celui care umblă cu furțișag, fie lucru de purtat, fie de-a mâncării, fie orice-a fi.

Ei apoi! unde-o plesnește mama și unde crapă; zic eu în gândul meu, că doar tot nu eram așa de prost pân' pe-acolo, să nu pricep atâta lucru.

D'apoi cu moș Chiorpec ciubotarul, megieșul nostru, ce necaz aveam — ba adică, drept vorbind, el aveă necaz cu mine; căci una-două, mă duceam la om și-l tot sucăleam să'mi dee curele, ca să'mi fac biciu.

Și cele mai de multe ori găseam pe moș Chiorpec răbuind ciubotele cu dohot de cel bun, care face pielea moale cum fi bumbacul. Și dacă vedeă omul și vedeă că nu se poate descotorosi de mine cu vorbe, mă luă frumușel de bărbie cu mâna stângă, iar cu cea dreaptă muiă feleștiocul în strachina cu dohot, și'mi trăgeă un puiu de răbuială ca aceea pe la bot, de-i bufniă răsul pe toți lucenicii din ciubotărie. Și când îmi da drumul, mă duceam tot într'o fugă acasă la mama, plângând și stupind în dreapta și în stânga. ✕ ✕

— Uite, mamă, Chiorpecul dracului, ce mi-a făcut!

— Doamne, par'că l-am învățat eu, ziceă mama cu părere de bine: am să-l cinstesc, zău așa, când l-oiu întâlni; că șezi lipcă pe unde te duci și scoti sufletul din om cu obrăznicile tale, ușernic ce ești!

Dacă auzeam așa, mă spălam binișor pe la gură, și mi căutam de nevoie... Și cum uitam ciuda, fuga iar la moș Chiorpec după curele; și el când mă vedeă intrând pe ușe, îmi ziceă cu chef: „He, he! bine ai venit, nepurcele!“ Și iar mă răbuiă, făcându-mă de răs; și eu iar fugeam acasă, plângând, stupind și blăstămându-l; și mama aveă un chin cu mine din pricina asta.

— Of! de-ar veni iarna, să te mai dau odată la școală undeva, ziceă mama, și să cer dascălului să mi deie numai pielea și ciolanele de pe tine.

Odată, vara, pe-aproape de Moși, mă furizez din casă și mă duc, ziua-miaza-mare, la moș Vasile, fratele tatii cel mai mare, să fur niște cireșe; căci numai la dânsul și încă la vre-o două locuri din sat eră câte-un cireș văratic care se coceă-păleă de Dumineca-mare. Și mă chitesc eu în mine, cum s'o dau, ca să nu mă prindă. Intru mai întâiu în casa omului și mă fac a cere pe Ion, să ne ducem la scăldat.

— Nu-i acasă Ion, zise mătușa Marioara; s'adus cu moșu-tău Vasile, sub cetate, la o chiură din Condreni, s'aducă niște sumani.

Căci trebuie să vă spun că la Humulești toro și fetele și băieții, și femeile și bărbații și se

fac multe giguri de sumani, și lăi și de noaten, care se vând și pănură și cusute, și acolo pe loc, la negustori armeni, veniți înadins din alte târguri: Focșani, Bacău, Roman, Târgu-Frumos și de pe ațurea, precum și pe la iarmaroace în toate părțile. Cu asta se hrănesc mai mult Hūmuleștenii, răzăși fără pământuri, și cu negustoria din picioare: vite, cai, porci, oi, brânză, lână, oloiu, sare și făină de păpușoi; sumane: mari, genunchere și sârdace; itari, bernevici, cămeșoaie, lăicere și scorturi înflorite; ștergare de burangic alese și alte lucruri, ce le duceau Lunea în târg de vânzare sau Joia pe la mânăstirile de maici, căroră le vine cam peste mână tâgul.

— Apoi dar mai rămâi sănătoasă, Mătușă Marioară! Vorba de odinioarea; și mi pare rău, că nu-i văru Ion acasă; că tare-aș fi avut plăcerea să ne scăldăm împreună... Dar în gândul meu: „Știi c'am nemerit'o? bine că nu's acasă; și de n'ar veni degrabă și mai bine-ar fi...”

Și scurt și cuprinzător, sărut mâna mătușei luându-mi ziua bună, ca un băiat de treabă, ies din casă cu chip că mă duc la scăldat, mă șupuresc pe unde pot și când colo mă trezesc în cireșul femeii, și încep a cărăbăni la cireșe în sân, crude, coapte, cum se găseau. Și cum eram îngrijat și mă sileam să fac ce-oiu face mai de grabă, iaca mătușă Marioara c'o jordine în mână la tulpina cireșului!

— Dar bine, ghiavole, aici ți-i scăldatul? zise ea, cu ochii holbați la mine: scoboară-te jos, tâlharule, că te-oi învăța eu!

Dar cum să te cobori, căci jos eră prăpădenie! Dacă vede ea și vede că nu mă dau, zvârr! de vr'o două-trei ori cu bulgări în mine, dar nu mă chitește. Apoi începe a se aburcă pe cireș în sus, zicând: „Stăi, măi porcane, că te căptușește ea Marioara acuș!“ Atunci eu mă dau iute pe-o creangă mai spre poale, și odată fac: zup! în niște cânepă care se întindea dela cireș înainte, și eră crudă și până la brâu de înaltă: și nebuna de mătușa Marioara după mine; și eu fuga iepurește prin cânepă și ea pe urma mea, până la gardul din fundul grădinii pe care ne-având vreme să-l sar, o cotiveam înapoi, iar prin cânepă, fugind tot iepurește, și ea după mine până'n dreptul ocolului, pe unde-mi eră iar greu de sărit; pe de lături iar gard, și hărsita de mătușă nu mă slăbea din fugă nici în ruptul capului! Cât pe ce să puie mâna pe mine! Și eu fuga, și ea fuga, și eu fuga, și ea fuga, până ce dăm cânepa toată palancă la pământ; căci să nu spun minciuni, erau vr'o zece, douăsprezece prăjini de cânepă frumoasă și deasă cum îi peria, de care nu s'au ales nimica. Și după ce facem noi trebușoara asta, mătușa nu știu cum se încâlcește prin cânepă, ori se împiedică de ceva și cade jos. Eu atunci iute mă răsucesc într'un picior, fac vr'o două sărituri mai potrivite, mă asvârl peste gard par'că nici nu l'am atins și mi pierd urma, ducându-mă acasă și fiind foarte cuminte în ziua aceea...

Dar mai în deseară, iacă și moș Vasile, cu vornicul și pasnicul, strigă pe tata la poartă, îi spun pricina și-l chiamă să fie de față, când s'a ispăși cânepa și cireșile; — căci drept vorbind,

și moș Vasile eră un cărpănos și un pui de zgârie-brânză, ca și mătușa Mărioara. Vorba ceea: „a tunat și i-a adunat“. Inșă degeaba mai clămpănesc eu din gură: cine ce are cu munca omului? Stricăciunea se făcuse, și vinovatul trebuiă să plătească. Vorba ceea: „Nu plătește bogatul, ci vinovatul!“ Așa și tata, a dat gloabă pentru mine, și pace bună. Și după ce-a venit el rușinat dela ispașă, mi-a tras o chelfăneală ca aceea, zicând:

— Na! satură-te de cireșe! de-acum să știi că ți-ai mâncat lefteria dela mine, spânzuratule! Oare multe stricăciuni am să mai plătesc eu pe urma ta?

Și iaca așa cu cireșele s'a împlinit vorba mamei, sărmana, iute și degrabă: „că Dumnezeu n'ajută celui care umblă cu furtișag“. Inșă ce ți-i bună pocăința după moarte? D'apoi rușinea mea, unde o pui? Mai pasă de dă ochi cu mătușa Marioara, cu moș Vasile, cu vărul Ion, și chiar cu băeții și fetele din sat; mai ales Duminica, la biserică, la horă, unde-i frumos de privit și pe la scădat, în Cierul Cucului, unde eră băteliștea flăcăilor și a fetelor, doriți unii de alții toată săptămâna de pe la lucru.

Mă rog, mi se dusesse buhiul despre pozna ce făcusem, n'aveai cap să scoți obrazul în lume de rușine; și mai ales acum, când se ridicase câteva fete frumoșele în sat la noi și începuse a mă scormoli și pe mine la inimă. Vorba ceea:

— Măi Ioane, dragi ți-s fetele!

— Dragi.

— Dar tu lor?

— Și ele mie...

— Inșă ce-i de făcut?... s'a trece ea și asta; obraz de scoarță, și las-o moartă'n păpușoi, ca multe altele ce mi s'au întâmplat în viață... nu așa într'un an doi și deodată, ci în mai mulți ani și pe rând ca la moară. Și doar mă și feream eu într'o părere să nu mai dau peste vre-o pacoste dar par'că naiba mă împingeă, de le făceam atunci cu chiuita. Și tocmai-mi-te! Indată după ceea cu cireșile, vine alta la rând.

Mă trezește mama într'o dimineată din somn cu vai-nevoie, zicându-mi: — Scoală, duglișule, înainte de răsăritul soarelui; iar vrei să te pupa cucul armenesc și să te spurce, ca să nu-ți meargă bine toată ziua?...

Căci așa ne amăgeă mama, cu o pupăză, care-și făcea cuib de mulți ani într'un tei foarte bătrân și scorburos, pe coasta dealului, la moș Andrei, fratele tatei cel mai mic. Și numai ce-o auzeam vara:

„Pu-pu-pup! Pu-pu-pup!“ — desdimineată în toate zilele, de vuiă satul. Și cum mă scol, îndată mă și trimite mama cu demâncare în țarină la niște *lingurari* ce-i avea tocmiți prășitori, tocmai în Valea Sacă aproape de Topolița. Și pornind eu cu demâncare, numai ce și aud pupăza:

— Pu-pu-pup! pu-pu-pup! pu-pu-pup!

Eu atunci să nu-mi caut de drum tot înainte? Mă abat pe la teiu, cu gând să prind pupăza, căci aveam grozavă ciudă pe dânsa; nu numai decât pentru pupat, cum ziceă mama, ci pentru

că mă scula în toate zilele cu noaptea'n cap din pricina ei. Și cum ajung în dreptul teiului, pun demâncarea jos în cărare pe muchea dealului, mă sui încetisor în teiu care te adormeă de mirosul... floarei, bag mâna în scorbură, unde știam, și norocul meu!... găbuesc pupăza pe ouă, și zic plin de mulțămire: „Taci leliță că te-am căpтуșit eu; îi mai pupă tu și pe dracu deacum!“ Și când aproape să scot pupăza afară nu știu cum se face, că mă spăriu de creasta ei cea rotată, de pene, căci nu mai văzusem pupăză până atunci, și-i dau iar drumul în scorbură. Și cum stam eu și mă chiteam în capul meu, că șerpe cu pene nu poate să fie — după cum auzisem, din oameni, că se află prin scorbură câte odată și șerpi — unde nu mă îmbărbătez în sine-mi și iar bag mâna să scot pupăza... pe ce-a fi;... dar ea, sărmana, se vede că se mistuise de frica mea prin cotloanele scorburii, undeva, căci n'am mai dat de dânsa nicăiri; par'că intrase în pământ. „Măi! anapăda lucru ș'aista, zic eu înciudat, scoțând căciula din cap și tufliind-o în gura scorburii; apoi mă dau jos, caut o lespede potrivită, mă sui cu dânsa iar în teiu, îmi ieu căciula, și în locul ei pun lespedea, cu gând c'a ieși ea pupăza de undeva, până m'oi întoarce eu din țarină. După aceea mă dau iar jos și pornesc repede cu demâncarea la lingurari... Și oricât oi fi mers eu de tare, vreme trecuse la mijloc doar, cât am umblat horhăind cine știe pe unde și cât am bojbăit și mocoșit prin teiu să prind pupăza, și lingurarilor, nici mai rămâne cuvânt, li se lungise urechile de foame, așteptând.

Ș'apoi vorba ceea: „Țiganului când i-e foame cântă; boierul se plimbă cu mâinile dinapoi, iar țăranul nostru își arde luleaua și mocnește într'însul“. Așa și lingurarii noștri; cântau acum îndrăcit pe ogor, șezând în coada sapei, cu ochii painjeniți de atâta uitat, să vadă nu le vine mâncare dincotrova? Când pe la prânzul cel mare, numai iacătă-mă's și eu de după un dâmb, cu mâncarea sleită, veneam nu veneam, auzindu-l lălăind așa de cu chef... Atunci au și tăbărât balaurii pe mine, și cât pe ce să mă înghită, de nu eră o chirandă mai tânără între dânșii, să mi ție parte.

— Hauileo, mo! ogoiți-vă; ce tolocaniți băiatul; cu tatul său aveți ce aveți, iar nu cu dânsul.

Atunci lingurarii ne mai puindu-și mintea cu mine, s'au așternut pe mâncare, tăcând molcum. Și scăpând eu cu obraz curat, îmi ieu traista cu blidele, pornesc spre sat, mă abat iar pe la teiu, mă suiu într'însul, pun urechia la gura scorburii, și aud ceva zbatându-se înăuntru: atunci ieu lespedea cu îngrijire, bag mâna și scot pupăza vlăguită de atâta sbucium; iar ouăle când am vrut să le ieu, erau toate numai o chiseliță. După asta vin acasă, leg pupăza de picior c'o ață și-o îndosesc de mama vre-o două zile în pod prin cele putini hârbuite; și una două la pupăză de nu știau cei din casă, ce tot caut prin pod așa des. Inșă a doua zi după asta, iaca și mătușa Măriuca lui moș Andrei, vine la noi c'o falcă'n cer și cu una'n pământ, și se ia la ciondănit cu mama din pricina mea:

— Mai auzit'ai, dumneata, cumnată, una ca asta, să fure Ion pupăza care, zicea mătuşa cu jale, ne trezeşte desdimineată la lucru de atâţia ani! Grozav eră de turburată şi numai nu-i venea să lăcrămeze, când spuneă aceste. Şi acum văd eu, că aveă mare dreptate mătuşa, căci pupăza eră ceasornicul satului. Insa mama, sărmana, nu ştia de asta nici cu spatele.

— Ce spui, cumnată! Dacă l-aş ucide în bătae când aş află că el a prins pupăza s'o chinuiască. De-amu, bine că mi-ai spus; las pe mine, că ți-l ieu eu la depănat.

— Nici te mai îndoi despre asta, cumnată Smarandă, zise mătuşa căci de zbănţuitul ista al dumi-tale, nimica nu scapă. Ce mai atâta! Mi-au spus mie cine l-au văzut, că Ion a luat-o; gâtul îmi pun la mijloc.

Eu, fiind ascuns în cămară, cum aud unele ca aceste, iute mă suiu în pod, umflu pupăza de unde eră, saiu cu dânsa pe sub streaşina casei şi mă duc de-a dreptul în târgul vitelor, s'o vând; căci eră tocmai Lunea, într'o zi de târg. Şi cum ajung în iarmaroc, încep a mă purtă şanţoş printre oameni de colo până colo, cu pupăza în mână, că doar şi eu eram oleacă de fecior de negustor. Un moşneag nebun, c'o viţică de funie, n'are ce lucră:

— De vânzare ți-e găinuşa ceea, măi băiete?

— De vânzare, moşule.

— Şi cât cei pe dânsa?

— Cât crezi şi dumneata că face.

— Ia ado'ncoa' la moşul, s'o drămăluiască.

Şi cum i-o dau în mână, javra dracului, se face

a o căută de ou, și-i desleagă atunci frumușel ața dela picior; apoi mi-o aruncă 'n sus, zicând: „Iaca poznă, c'am scăpat-o!“ Pupăza zbărr! pe-o dugheană și după ce se mai odihnește puțin, își ia apoi drumul spre Humulești și mă lasă mare și de vreme cu lacrimile pe obraz, uitându-mă după dânsa! Eu atunci haț! de sumanul moșneagului să-mi plătească pasărea.

— Ce gândești dumneata moșule? Te joci cu marfa omului? Dacă nu ți-a fost de cumpărat, la ce i-ai dat drumul? că nu scapi nici cu giunca asta de mine. Înțeles-ai? Nu-ți paie lucru de șagă. Și mă băgam în ochii moșneagului și făceam un tărăboi, de se strânsese lumea ca la comedie împrejurul nostru; dă, iarmaroc nu eră?

— Dar știi că ești amarnic la viață, măi băiete, zise moșneagul dela o vreme râzând. In ce te bizui, de te îndârjești așa nepoate? Dec! nu cumva ai pofti să-mi iei vițica pentr'un cuc armenesc? Pe semne te mănâncă spinarea, cum văd eu, măi țică; și ia acuș te scarpin, ducă vrei; ba ș'un topor îți fac, dacă mă crezi, de-i zice „aman“ puiule! când îi scăpă din mâna mea.

— Dă pace băietului, moșule, zise un Humuleștean de-ai noștri, că-i feciorul lui Ștefan a Petrei, gospodar dela noi din sat, și ți-i găsi beleaua cu dânsul pentru asta...

— He, he! să fie sănătos dumnealui, om bun, d'apoi chitești dumneata că nu ne cunoaștem noi cu Ștefan a Petrei? zise moșneagul; chiar mai adineaorea l-am văzut umblând prin târg, cu cotul subsuoară, după cumpărat sumani, cum îi e me-

gustoria; și trebuie să fie pe-aici pe undeva, ori în vreo dugheană la băut aldămașul. Apoi bine că știu a cui ești, măi țică? ian stai oleacă să te duc eu la tată-tău, și să văd, el te-a trimes cu pupăzi de vânzare, să spurci iarmarocul?

Toate ca toatele, dar când am auzit eu de tata, pe loc mi s'a muiet gura, apoi încet-încet m'am furișat printre oameni și unde am croit-o la fugă spre Humulești, uitându-mă înapoi, să văd, nu mă ajunge moșneagul; căci îmi eră acum a scăpare de dânsul, drept să vă spun. Vorba ceea: „Lasă-l măi! L-aș lăsa eu, dar vezi că nu mă lasă el acum!“ Tocmai așa pățisem și eu; ba eram încă bucuros că am scăpat numai cu atâta. „Bine ar fi s'o pot scoate la capăt, măcar așa, cu mama și cu mătușa Măriuca“, gândeam eu bătându-mi-se inima ca 'ntr'un iepure, de frică și de osteneală. Și când ajung acasă, aflu că tata și mama erau duși în târg; și frații îmi spun cu spaimă că-i poznă cu mătușa lui moș Andrei; a sculat mai tot satul în picioare, din pricina pupezei din teiu; zice că i-am fi luat-o noi, și pe mama a pus'o în mare supărare cu asta. „Știi că și mătușa Măriuca e una din cele care scoate mahmurul din om; nu-i o femeie de înțeles, ca mătușa Anghelița lui Moș Chiriac; s'a mântuit vorba“. Și cum îmi spuneau ei îngrijați, numai ce și auzim cântând în teiu:

„Pu-pu-pup! pu-pu-up! pu-pu-pup!

Soră-mea, Catrina, zice atunci cu mirare.

— I-auzi bădiță! Doamne, cum sunt unuia de năpăstuesc omul chiar pe sfânta dreptate!

— Mai așa, sorioară! Dar în gândul meu: când

ați ști voi câte-a pățimit, sireaca, din pricina mea și eu din pricina ei i-ați plânge de milă.

Zahei însă ne lăsase vorbind și se ca-mai dusesese în târg după mama, să-i spuie bucurie despre pupăză. Și a doua zi Marți, taman în ziua de lăsatul secului de postul Sânt-Petrului făcând mama un cuptior zdravăn de alivenci și plăcinte cu poalele în brâu și părăpălind niște pui tineri la frigare și apoi tăvălindu-i prin unt, pe la prânzul cel mic, chiamă pe mătușa Măriuca, lui Moș Andrei la noi și-i zice cu dragă inimă:

— Doamne, cumnățică-hăi, cum se pot învrăjbi oamenii din nimica toată, luându-se după gurile rele! Ia poftim, soră, mai bine să mâncăm ceva din ce-a dat Dumnezeu, să cinstim câte-un pahar de vin în sănătatea gospodarilor noștri și:

Cele răle să se spele,
Cele bune să s'adune:
Vrajba dintre noi să piară
Și neghina din ogoară!

Căci dac'ai stă să faci voie rea de toate, zău, ar trebui dela o vreme s'apuci câmpii.

— Așă, cumnată dragă, zise mătușa Măriuca, strângând cu nedumerire din umere, când se puneă la masă; văzut-ai dumneata? Să mai pui altădată temeiu pe vorbele oamenilor!

Apoi începem cu toții a mânca; și alții ca alții, dar eu știu că mi-am pus bine gura la cale, să-mi fie pe toată ziua. Și îndată ce m'am sculat dela masă, luându-mi rămas bun dela călcăie, fuga la scăldat; și când sar odată voinicește de pe-un

549.523

mal înalt în știoalnă, din greșeală, drept cu fața 'n jos, numai scânteii mi s'au făcut pe dinaintea ochilor, de durere; și am crezut că mi-a plesnit pânțele nu altă ceva. Și după ce-am ieșit cu mare greu din apă, și m'am pus pe mal țiindu-mă cu mâinile de inimă, băeții s'au strâns ciotcă împrejurul meu; și m'au înmormântat cu năsip, și m'au prohodit cum știau ei, și de-abiă mi-am venit în simțire peste vr'un ceas; și apoi am început a mă scaldă în tică până la asfințitul soarelui, potrivit'o să vin acasă odată cu vacile și spuind mamei, că, scăpându-le văcarul din ocol pe ale noastre la amiază, eu singur le-am dus la păscut, și de aceea m'am întârziat până acum. Și mama, creștină bună, crezându-le toate lăptoase, după răbuș cum i le spusese eu cu măgulele, m'a lăudat de vrednicia ce făcusem, și mi-a dat și de mâncare. Iară eu mâncând lupește, mă făceam smerit și numai râdeam în mine, mierându-mă tot atunci de ghibăcia minciunilor ce potrivisem, de-mi veniă mai-mai să le cred și eu singur pe jumătate.

Iaca așa se poate înșelă omul de multe ori, când nici n'a gândit, dacă nu știe a judecă bine. Inșă iar mă întorc și zic:

— Tot pățitu-i priceput.

Intr'o zi, pe-aproape de Sânt-Ilie, se îngrămădisă, ca mai totdeauna, o mulțime de țrebi pe capul mamei: niște sumani să-i scoată din stative; alții să-i nividească și să înceapă a-i țese din nou, un teanc de sumane croite, nalt până 'n grindă, așteptă cusutul; peptănușii în laiță n'avea cine-i ținea de coadă; roata ședeă în mijlocul casei, și

canură toarsă, nu eră, pentru bătătură! ș'apoi vorba ceea: „Nu ședeă, căți șede norocul“: țevi de făcut la sucală; copil de țată în albie, pe lângă alți vr'o cinci-șase, care așteptau să le faci de mâncare: treabă eră acolo, nu încurcală; și încă se cereă de grabă, căci vencă cu fuga iarmarocul de Folticeni, care acela este, ce este. Și mă scoală mama atunci mai dimineată decât alte dăți, și mi zice cu toată inima:

— Nică, dragul mamei! vezi că tată-tău e dus la coasă, căci se scutură ovăzul cela pe jos; și eu asemenea nu'mi văd capul de trebi; tu mai lasă drumurile și stăi lângă mănuca, de-i fă țevi și leagăna copilul; c'apoi și eu țiu-oiu luă dela Folticeni o pălăriuță cu tasmă ș'o curălușă de cele cu chimeriu, știi cole ca pentru tine.

— Bine, mamă; dar în gândul meu numai eu știam. Toate ca toatele; dar la cusut și sărăduiț sumane și mai ales la roată, mă întreceam cu fetele cele mari din tors; și din astă pricină, răutăcioasa de Măriuca Săvucului, care drept să vă spun, nu'mi eră urâtă, făceă adese-ori în ciuda mea, și mi băteă din pumni, poreclindu-mă „Ion Torcălău“, cum îi ziceă unui țigan din Vânători. Inșă pentru asta, tot îmi eră dragă, și torceam împreună cu dânsa, la umbra nucului lor, câte-o movilă de drugi de canură, de mă săruta mama când i le arătam sara acasă.

Așă ne duceam băeții și fetele unii la alții cu lucrul ca să ne luăm de urât, peace la țară se cheamă sezătoare, și se face mai mult noaptea, lucrând fiecare al său; cum torceam eu de-a mai mare dra-

gul, pe întrecute cu Măriuca, și cum sfârâia fusul roții, așa 'mi sfârâia inima 'n mine de dragostea Măriucăi! Martor îmi este Dumnezeu! Și 'mi aduc aminte, că odată, noaptea, la o clacă de dezghiocat păpușoi, i-am scos Măriucăi un șoarec din sân, care eră s'o bage în boale pe biata copilă, de n'as, fi fost eu acolo. D'apoi vara în zilele de sărbătoare, cu fetele pe câmpie, pe colnice și mai ales prin luncile și dumbrăvile cele pline de mândrețe, după cules răchitiță de făcut gălbenele, sovârv de umplut flori, dumbravnic și sulcină de pus prin straie, cine umblă?

Povestea cântecului:

Fă-mă, Doamne, val de tei
Și m'aruncă 'ntre femeii

Și scurtă vorbă, unde erau trei, eu eram al patrulea.

Dar când auzeam de legănat copilul, nu știu cum îmi venea! căci tocmai pe mine căzuse păcatul să fii mai mare între frați. Inșă ce eră să faci, când te roagă mama? Dar în ziua aceea, în care mă rugase ea, eră un senin pe ceriu, și așa de frumos și de cald afară, că 'ți venea să te scalzi pe uscat, ca găinile. Văzând eu o vreme ca asta, am spărlit-o la baltă, cu gând rău asupra mamei, cât îmi eră de mama și de necăjită. Adevăr spun, căci Dumnezeu e deasupra! De la o vreme mama crezând că's prin livadă, undevă, iese afară și începe a strigă, de da duhul dintr'înșă: „Ioane! Ioane, Ioane!” și Ion pace! Văzând ea că nu dau răspuns de nicăiri, lasă toate în pământ și se ia după mine

la baltă, unde ştia că mă duc; şi când colo, mă vede tologit cu pielea goală pe nisip, cât mi ţi-i gliganul; apoi în picioare, ţiind la urechi câte-o lespegioară, fierbinte dela soare cu argint printr' însele şi aci săream într'un picior, aci în celalt aci plecam capul în dreapta şi la stânga, spuind cuvintele:

Auraş, păcuraş,
Scoate apa din urechi,
Că ţi-oiu da parale vechi;
Şi ţi-oiu spală coafele
Şi ţi-oiu bate dobele!

După aceea zvârleam pietrele, pe rând, în ştioalna unde mă scăldam, una pentru Dumnezeu şi una pentru dracul, făcând parte dreaptă la amândoi; apoi mai zvârleam câteva de încuiam pe dracul în fundul ştioalnei, cu bulbuci la gură; ş'apoi, huştiuliuc! şi eu în ştioalnă, de-a cufundul să prind pe dracul de-un picior căci așa ni era obiceiul să facem la scăldat, de pe când Adam-Babadam. După asta, mă mai cufundam de trei ori în rând, pentru Tatăl, Fiul, şi Duhul sfânt, şi înc'odată pentru Amin. Apoi mă trăgeam încetişor pe-o coastă la marginea bălţii, cât mi ţi-i moronul, şi mă uitam pe furiş cum se joacă apa cu picioruşele cele mândre ale unor fete ce ghileau pânză din susul meu. Mai frumos lucru nici că se mai poate, cred!

Toate aceste le privea biata mamă, uitată cu mânele subsuoară, cum e omul necăjit, de după un dâmb de prund, aproape de mine. Dar eu n'o vedeam pe dânsa, căci eram în treabă. În totului-

tot, a fi trecut la mijloc vreo jumătate de ceas, cât a zăbovit mama, acolo, mai vreo trei-patru de când fugisem de-acasă, și-ar fi trebuit să înceapă să mi se pune soarele drept înimă, după cum se zice, căci eră trecut de amiază. Inșă eu, în starea în care mă aflam, fiind cuprins de fericire, uitasem că mai trăesc pe lume! In sfârșit, mama cât eră ea de tare de cap, dela o vreme pierde răbdarea și vine, tiptil, în vârful degetelor, pe la spatele mele, când mă uitam la fete, cum vă spun, îmi ie toate hainele frumușel de pe mal, și mă lasă cu pielea goală în baltă, zicându-mi cu năduh:

— Ii veni tu acasă, coropcarule, dacă te-a răzbi foamea, ș'apoi atunci vom aveă altă vorbă. Și se tot duce.

Ei, ei! ce-i de făcut, Ioane? Fetele dela ghilit, care văzuse asta, numa-și dau ghiont una alteia și chicoteau pe socoteala mea de răsună prundul. Iar eu intram în pământ, de rușine și cât pe ce să mă înec, de ciudă ce-mi eră; și din dragostea cea mare de mai dinioarea, îmi veneă acum să le strâng de gât, nu altă ceva. Dar vorba ceea: „Poti opri vântul, apa și gurile oamenilor?“ De aceea le-am lăsat și eu pe fete să rādă, până li s'a duce gura la urechi, și pândind vreme pe când șed ele plecate și dau pânza în apă la ghilit, fac țuști! din baltă, și-o iau la sănătoasa; și așa fugeam de tare pe prund, de săreau pietrele, pe care le stârneam cu picioarele, cât mine de sus. Și fuga, și fuga, fără să mă mai uit în urmă, până ce dau între hudiți, pe drumul care duceă la noi acasă. Dar nu merg pe drum, de rușine să nu în-

tâlnesc vr'un om; ci sar în grădină la Costache, și merg tupilus prin păpușoi; apoi într'o hudită, în grădină la Trăsnea, și iar prin păpușoi; și când aproape să ies din grădină, mă simțesc câinii lui Trăsnea, și la mine să mă rupă. Ce-i de făcut? Auzisem eu din oameni, că dacă vrei să nu te muște câinii și să te lese în pace, cum îi vezi că sar la tine, să te tupilezi jos la pământ și să-i lași să te latre cât le place, fără să te urnești din loc; căci ei bat cât bat, și dela o vreme, te părăsesc și se duc. Și adevărat este; căci așa am scăpat și eu de câinii lui Trăsnea, atunci când am dat peste păcat eu ei și ei cu mine. Noroc din ceriu până'n pământ, că nu m'a prins melianul și haramninul de Trăsnea, care aveă mare ciudă pe mine, de când mă zăpsise în grădina lui, la furat mere domnești și pere sântiliești, căci m'ar fi znopt în bătaie. Ș'apoi numai asta mi-ar fi mai trebuit acum, cât eram de pricopsit. În sfârșit după ce m'au lăsat câinii lui Trăsnea în pace, cum v'am spus, am sărit în răspintenele unui drum, de acolo în grădină la noi și atunci mi s'a părut, să mă aflu în sânul lui Dumnezeu. Și merg eu acum fără păsare prin păpușoi până în dreptul ogrăzii și mă uit printre gard, și văd pe mama cum se dă în vânt după trebi, când în casă, când afară; și-mi eră mai mare mila de dânsa, dar și de pânțelele meu cel stocit de apă încăl îmi eră milă. Vorba ceea: „Milă mi-e de tine, dar de mine mi se rupe inima de milă ce-mi este“. Și ne mai putând suferi foamea, încep a mormăi ugilite printre gard: „Mămucă, iacătă-mă's“.

Și odată sar în ogradă, mă înfățoșez dinaintea mamei așa chipos, cum eram, îi apuc mâna cu sila, o sărut și zic, scâncind: „Mamă, bate-mă, ucide-mă, spânzură-mă, fă ce știi cu mine; numai dă-mi ceva de mâncare, că mor de foame“! Vorba ceea: „Golătatea încunjură, iar foamea dă de-a dreptul“. Ea atunci, cum e mama cu bunătate se uită gales la mine și zice oftând:

— Bine-ți șede, coșogeme coblizan să umbli lela pe drumuri, în halul acesta, și să mă lași tocmai la vremea asta fără leac de ajutor! Hai de mănâncă, dar să știi, că mi te-ai lehametit dela inimă; doar să te porți deacum tare bine, să mai fiu ceea ce am fost pentru tine; dar nu știu, zău!

Și scurtă vorba, văzând că m'am pus rău cu mama îi giuruiesc eu că ce-am făcut n'oiu mai face; apoi umblu tot cu binișorul pe lângă dânsa, și nu ies din cuvântul ei afară cu fapta, nici cu vorba: „căci vorba dulce mult aduce“; la trebi's hărnicuț cât se poate; derdicam și măturam prin casă, ca o fată mare, de n'avea mama grije, când se ducea undeva. Și într'o zi o văd că mă sărută și-mi zice cu blândeță:

— Dumnezeu să te înzilească, Ionică, dragul mamei, și să-ți dea toate darurile sale cele bogate, dacă te-i purtă, cum văd că te porți de-o bucată de vreme încoace.

Atunci eu pe loc am început a plânge și bucuria mea n'a fost proastă. Și mai multă muștrare am simțit în cugetul meu, decât oricând. Și de m'ar fi bătut mama cu toate gardurile și m'ar fi izgonit dela casă, ca pe un străin, tot n'ași fi rămas așa

de umilit în fața ei, ca atunci când m'a luat cu binișorul. Și să nu credeți că nu mi-am ținut cu-vântul de Joi până mai de apoi, pentrucă așa am fost eu, răbdător și statornic la vorbă în felul meu; și nu că mă laud, căci lauda-i față: prin somn, nu ceream de mâncare; dacă mă sculam, nu mai așteptam să-mi deo alții: și când eră de făcut ceva treabă, o cam răream de pe-acasă. Ș'apoi mai aveam și alte bunuri: când mă luă cineva cu răul, puțină treabă făcea cu mine; când mă luă cu binișorul, nici atâta; iar când mă lăsa de capul meu, făceam câte-o drăguță de trebușoară, ca aceea, de nici Sfânta Nastasia, Izbăvitoare de otravă, nu eră în stare a o desface cu tot meșteșugul ei. Povestea ceea: „Un nebun aruncă o piatră în baltă, și zece cumiți n'o pot scoate“.

În sfârșit, ce mai atâta vorbă pentru nimica toată? Ia, am fost și eu, în lumea asta, un boț cu ochi, o bucată de humă însuflețită, din Humulești, care nici frumos până la douăzeci de ani, nici cuminte până la treizeci și nici bogat până la patruzeci nu m'am făcut. Dar și sărac așa ca în anul acesta, ca în anul trecut și ca de când sunt, niciodată n'am fost!

Calicul dela Tălpari.

Încă nu sunt 40 de ani, de când mahalaua ce vine în partea stângă de dindosul Academiei, se numea Calicimea Domnească; iar ulița care astăzi poartă numele de strada Petru Rareș, mai înainte era ticsită de calici privilegiați, cari mișuiau ca furnicile în toate părțile.

În partea aceea a locului trăia un calic bătrân și orb din naștere cu numele Haralambie. Ca unul ce era mai vechi decât toți calicii din acea mahalala, moșu Haralambie, căci așa-i ziceau toți poporării, avea un loc anume de cerșetorit la ușa Bisericii Tălpari, căreia i se mai zicea și Biserica din Calicime.

Moșu Haralambie cerșetorea la acea biserică și în acea parte de loc de mai bine de 50 ani, așa că toți calicii de mai încoace, fie mai tineri, fie mai bătrâni, îi păzeau cu multă sfintenție colțușorul lui, și în vremea când el n'ar fi venit în ziua aceea la biserică.

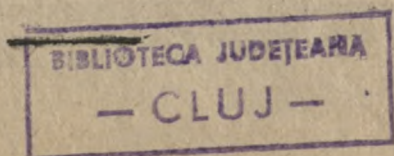
Odată, de hramul bisericii, nu știu de unde, se pripășește pe acolo un calic cu totul nou și necunoscut de nimeni în partea aceea, și cum intră

și eșii lume multă, calicul cel necunoscut se așează pe locul bătrânului Haralambie, care tocmai atunci venea și el.

Când simți orbul că i s'au încălcat toate drepturile vechi, care până atunci nu îndrăsnise nimeni să-i facă una ca asta, se înfuriè grozav, ș'apoi vorba ceea : ferească D-zeu de bătaia orbului ; când începù a învârti în dreapta și în stânga, credeai că se răsipește pământul.

Chiar în clipa aceea iată că sosește și Mitropolitul Sofronie ca să slujască de hram, și cum bătrânul orb erà înfuriat și batjocorea cu vorbe aspre, ridică deodată cârja ca să dea în capul vinovatului și când colo trage una în spinarea Mitropolitului așa de tare, că i-a plesnit antereul. Bietul Mitropolit galbăn la față de spaimă și de durere, începù să dojenească pe bătrânul orb cu cuvinte mai mult părintești.

— Da ce, Prea-sfinte, răspunse calicul, cum ai crede Sf-ta să las pe un venetic, pripășit din toată lumea, să vie și să-mi calce toate drepturile mele de calic vechiu — de baș calic? Dar cine nu știe că neam de neamul meu aici am calicit cu toții, și pot zice că chiar întreg neamul meu a ținut și ține încă pe umerii lor zidurile acestei biserici? Și astăzi să vie un vântură-țară, cine știe de unde, și să se atingă de drepturile mele? Las'că-i vin eu de hac; am să-i scot mai întâi ochii, să rămâie chior ca și mine, și când voi muri pot să-i dau de moștenire locul, dar până atunci să ferească D-zeu pe toată lumea, că nu mă las odată cu capul...

Ioan Ghica. Din marea pleiadă de scriitori cari au deschis nouile zări ale literaturii noastre face parte și minunatul prozator Ion Ghica, unul din clasicii noștri.

Părtaș la mai toate prefacerile prin care a trecut țara noastră dela 1848 încoace, Ion Ghica a știut să aștearnă de veci în scrierile sale, tot ce i-a atras luarea aminte.

Opere complete. Vol. I. Sub titlul general de *Convorbiri economice* cuprinde o bună parte din lucrările de economie politică ale marelui scriitor.

Din nenumăratele chestiuni lămurite în această carte amintim: *Munca, Creditul, Imprumaturile Statului, Proprietatea, Industria și finanțele*, atâtea capitole mari în care cititorul găsește limpezit tot ce este în legătură cu aceste însemnate probleme economice.

Opere complete. Vol. II. O altă serie de probleme economice e explicată pe înțelesul tuturor, în următoarele capitole: *Trei ani în România sau corespondența onorabilului Bob Dowley, Bucureștiul industrial și politic, Producțiunea, consumațiunea și schimbul*, cu toatele în aceeași formă atrăgătoare ce-l cucerește pe cititor.

Opere complete. Vol. III. Aici se găsesc acele pagini minunate, în care Ion Ghica istorisește atâtea lucruri interesante asupra evenimentelor dela începutul veacului trecut, cu toatele date sub forma atrăgătoare a unor scrisori către poetul Vasile Alecsandri.

Pe cine nu l'a fermecat sinceritatea și simplitatea cu care arată marele prozator cum eră „Școala acum cincizeci de ani“, și cine ar putea să rămâie nepăsător citind grozăviile povestite de autor asupra „Ciumei lui Caragea“!

În acelaș volum cititorul află multe amintiri frumoase despre N. Bălcescu, Gr. Alexandrescu și alții, cu care autorul a avut strânse legături de prietenie.

Opere complete. Vol. IV. În acest volum se găsesc vestitele „*Amintiri din pribegie*“, în care Ion Ghica dă la iveală toată viața de sbucium, dusă de mării patrioți cari au îndurat exilul, luptând din răspuțeri pentru înfăptuirea idealului nostru național.

Sub aceeași formă de scrisori, adresate marelui său prieten Vasile Alecsandri, „*Amintirile din pribegie*“ alcătuiesc un adevărat tezaur pentru toți acei ce vor să cunoască greutățile cu cari au avut de luptat mării patrioți români după revoluția dela 1848.

PAGINI ALESE DIN SCRIITORII ROMÂNI

BIBLIOTECĂ LITERARĂ DE POPULARIZARE

- Ion Adam:** Taclale țărănești (No. 131). — Mărire și cadere (175).
- Vasile Alesandri:** O primblare în munți. (1) Ostașii noștri (No. 6). — Dan Căpitan de plai. Grui-Sănger (No. 9). — Poezii populare (No. 44). — Istoria unui galben (No. 53-54). — Pasteluri (No. 70). Dridri (No. 92-93). — Buchetiera din Florența (No. 135). — Înșiră-te mărgărite (No. 159). — Mărgărita (187).
- Grigore Alexandrescu:** Poezii (No. 31). — Fabule (No. 52). — Fabule și satire (No. 134). — Memorial de călătorie (No. 145).
- D. Anghel:** Nuvele și amintiri (No. 37). — Nuvele (No. 77).
- Z. Arbore:** În temnițele rusești (No. 133). — În pușcăria Petro-Pavlovsk (No. 156).
- Jean Bart (Eug. P. Botez):** Proză (No. 119-120).
- N. Bălcescu:** Din istoria lui Mihai-Viteazu (No. 39).
- D. Bolintineanu:** Legende istorice (No. 46). — Călătorii la Românii Macedoneni (No. 152). — Sorin (172).
- I. Brătescu-Voinesti:** Nuvele (No. 4). — Călătorului îi șade bine cu drumul (No. 158).
- I. Bassarabescu:** Spre Slatina (No. 151). — Nuvele (181).
- I. L. Caragiale:** O făclie de Paști (No. 5). — Cănuță om sucit (No. 13). — La Hanul lui Mânjoală (No. 28). — Schițe (No. 36) Povestiri (No. 49). — Noaptea Invierii (No. 73). — Kir-Ianulea (No. 125-126). — Abu-Hassan (143). — Povestiri (171) — În vreme de război. (179)
- P. Cerna:** Poezii (No. 40).
- Al. Cazaban:** Bodoreanca (No. 157).
- G. Coșbuc:** Dintr'ale neamului nostru (No. 19). — Poezii (No. 34). — Cântece eroice (No. 137).
- Victor Crăsescu:** Din viața pescarilor Dobrogeni (No. 139). — Cum a căpătat ghiocăciul vie (No. 167).
- Ion Creangă:** Moș Nichifor Cotearul (No. 2). Moș Iocăță. Ivan Turbincă (No. 14). — Povestea lui Stan Păițiu (No. 47). — Amintiri copilărie (No. 61, 63 și 65). — Hanul Alb (No. 81-82). — Dănilă Prepeleac (No. 90-91). — Soacra cu trei nurori (No. 115-116). — Popa Duhu (166). — Ștefan cel Mare (127-128).
- Maria Cunțan:** Poezii (No. 127-128).
- D. Cantemir:** Descrierea țării (174).
- G. Galaetion:** Dela noi la noi (177).
- Al. Donieț:** Fabule (No. 56).
- P. Dulfu:** Din povestea lui Făt-Frumos (No. 55). — Din isprăvile lui Păpă (No. 83). — Din Gruia lui Novac (No. 142).
- Traian Demetrescu:** Nuvele și însemnări (No. 160).
- I. Dragoslav:** Povestea crinu ui (163).
- M. Eminescu:** Poezii (No. 3). Luceafărul. Călin (No. 7). — Făt-Frumos din la-crimă (No. 18). — Sărmanul Dionis (No. 29-30). — Satire (No. 42). — Poezii populare (No. 48). — Frumoasa lumii (No. 96-97).
- N. Gane:** Nuvele (No. 88).
- Em. Gârleanu:** Suflet de femeie (141).
- Ion Ghica:** Despre muncă (No. 17). — Scrișori către V. Alesandri (No. 21). — Egalitatea, Școala acum 50 de ani (50). — Din vremea lui Caragea (184).
- O. Goga:** Poezii (No. 60).
- Dinieț Golescu:** Însemnări din călătorie (75).
- B. P. Hașdeu:** Ion Vodă cel Cumplit (No. 109-110).
- I. Ieliade-Rădulescu:** Poezii (No. 78).
- N. Iorga:** Neamul Românesc din Ardeal (No. 117-118).
- P. Ispirescu:** Ileana Simziana (No. 8). — Ștefan-cel-Mare (No. 10-12). — Istoria lui Mihai-Viteazu (No. 24-25). — Povestiri (No. 57). — Înșir'te Mărgăritari (No. 74). — Povestiri (No. 84). — Făt-Frumos cu părul de aur (No. 98-99). — Din povestile unchiușului sfântos (No. 148). — La Roșiori de Vede (165).
- M. Kogălniceanu:** Din istoria românilor (No. 47).
- Al. Macedonski:** Năluci din vechime (No. 85). — Poezii (No. 121-122).
- Petru Maior:** Extrase din operele sale (27).
- S. Fl. Marian:** Legendele Ciocărliei (No. 67). — Legendele Rândunicii (No. 76).
- Cilibi Moise:** Cuvinte înțelepte (No. 140).
- V. Militaru:** Stropi de rouă (170).
- C. Negruzzi:** Alexandru Lăpușeanu (No. 32). — Proză (No. 43). — Povestiri (No. 68). — Povestiri (No. 79). — Din păcatele tinerețelor (No. 150).
- Ioan Negruzzi:** Un drum la Cahul (No. 138).
- I. Nenițescu:** Tatăl noțru (178-183).
- Al. Odobescu:** Moții (No. 35). — Mihnea Vodă cel Rău (No. 45). — Doamna Chiajna (No. 94-95). — Basmul Bisoceanului. (No. 136). — Din vechime. Tigru păcălit și câteva basme mitologice (153). — Curcanii (172). — Proză (186).
- Anton Pann:** Istoria lui Arghir și a lui Anadama (26). — Judecata strugurelui (66). — O șezătoare la țară (No. 103-104, 107-108 și 111-112). — Cântece de stea. (113-114). — Nastratin-Hogea (132). — Povestea vorbeii (182).
- I. Popovici-Bănățeanu:** Din viața meseriașilor ardeleni (89). — Din viața meseriașilor bănățeni (No. 105-106). — În lume (185).

Pagini alese din scriitorii Români

— Bibliotecă literară de popularizare —

Fiecare număr de 32 pag. lei 4. Un număr dublu lei 8

- N. Pora** : Oglinda fermecată (200).
D. D. Pătrășeanu : Decorația lui Yartolomei. (No. 149)
G. Iotcă : Poezii (No. 86).
Al. Russo : Cântarea României (No. 51).
G. Ranetti : Poezii (No. 144).
M. Sadoveanu : Povestiri (No. 20).—Nuvele și povestiri (No. 38).
C. Sandu-Aldea : Povestiri (No. 64).—Nuvele (No. 87). Nuvele (No. 147).
I. Slavici : Nuvele (No. 123-124).—Budulea-Taichii (No. 129-130).
Th. D. Speranția : Anecdote populare (No. 62)
C. Stamati : Povestea povestilor (164).
G. Dem. Teodorescu : Poezii populare (No. 162).—Toma Alimăș (176)
Poezii Văcărești : Poezii (No. 80).
Victor Vlad-Delamarina : Poezii (No. 69).
Al. Vlașcă : Nuvele (No. 33).—Nuvele (No. 41).—Poezii (No. 72)—Din România pitorească (No. 161)
I. C. Vlăscu : Islaz Ieftin (180).
Numere colective : Tudor Vladimirescu (15-16)—Isus Mântuitorul (22-23).—Număr de Crăciun (58-59).—Români din patru unghiuri (100-102).—Colii de și povești de Crăciun.— (146). Invierea Mântuitorului (154-155).—Avram Iancu 168.—De sfintele Paști (191).

Biblioteca agricolă populară

- No. 1. *Pământul și cunoașterea lui*. Ion Gh. Botez
No. 2. *Plantați pomi roditori*. D. I. Ștefănescu.
No. 3. *Semănați Lucernă*. A. D. Carabella.
No. 4. *Omizile care atacă frunzișul pomilor roditori*. W. K. Knechtel.
No. 5. *Calul. Viața și îngrijirea lui*. Dr. P. Popescu-Daia.
No. 6. *Oul (sămânța)*. N. Roșianu.
No. 7. *Ce este vița de vie*. I. C. Teodorescu.
No. 8. *Cultivați Legumele*. D. I. Ștefănescu.
No. 9. *Cum se cultivă lucerna*. A. D. Carabella.
No. 10. *Cum se înmulțesc pomii roditori*. D. I. Ștefănescu.
No. 11. *Îngrășați pământul*. Ion Gh. Botez.
No. 12. *Albinele. Un izvor de bogăție*. D. I. Stamatelache
No. 13. *Mana și jăinarea viilor*. W. K. Knechtel.
No. 14. *Calul. Rasele și îmbunătățirea lor*. Dr. P. Popescu-Daia.
No. 15. *Șoarecii de câmp*. A. D. Carabella
No. 16. *Cum se cresc viermii de mătase*. N. Roșianu.
No. 17. *Pământuri bune de vii*. I. C. Teodorescu.
No. 18. *Cum trebuie să ne cultivăm porumbul*. Dr. D. I. Andronescu.
No. 19. *Cum instalăm o grădină de legume*. D. I. Ștefănescu.
No. 20. *Plugul și arăturile de*. I. G. Botez.
No. 21. *Albinele (2)*. de Stamatelache.
No. 22. *Vișele americane*. de I. C. Teodorescu.
No. 23-24. *Altoirea pomilor roditori*. de D. I. Ștefănescu.
No. 25. *Grâul*. de Ioan Gh. Botez.
No. 26. *Păduchele lăptos*. de W. K. Knechtel.
No. 27. *Semințele de legume*. de D. I. Ștefănescu.
No. 28. *Molia strugurilor*. de W. K. Knechtel
No. 29. *Înmulțirea căilor*. de Prof. N. A. Dumitrescu.
No. 30. *Răsădnițele*. de D. I. Ștefănescu.
No. 31-32. *Soluri de vișe cultivate în România*. de I. C. Teodorescu.
No. 33. *Despre sămânță și semănat*. de Ioan Gh. Botez.
No. 34. *Pepiniera de pomi roditori*. de D. I. Ștefănescu
No. 35. *Bolile viermilor de mătase*. de N. Roșianu.

Lei 6 Exemplarul. Se comandă la „CARTEA ROMÂNIA” S. A. București
Bulevardul Academiei 3, trimițând costul prin mandat postal.